

ह्यतात् ऊर्ध्वं कुरु गिरौ भारमिति पूर्ववत् । अथ यथास्य उद्गातुर्मध्यं लिङ्गमेजतु
कम्पताम् एज कम्पने लोट् । शीते वाति उक्तम् ॥ २७ ॥

यदस्या अङ्गुभेद्याः कृधु स्थूलमुपातसत् ।

मुष्काविदस्या एजतो गोशफे शकुलाविव ॥ २८ ॥

होता परिवृक्तामाह । यत् यदा अस्याः परिवृक्तायाः कृधु ह्रस्वं स्थूलं च शि-
श्रमुपातसत् उपगच्छेत् योनिं प्रति गच्छेत् तं उपक्षये तदा मुष्कौ वृषणौ इत्
एव अस्याः योनेरुपरि एजतः कम्पेते । लिङ्गस्य स्थूलत्वात् योनेरल्पत्वात् वृष-
णौ बहिस्तिष्ठत इत्यर्थः । तत्र दृष्टान्तः गोशफे जलपूर्णे गोः खुरे शकुलौ म-
त्स्याविव यथा उदकपूर्णे गोः पदे मत्स्यौ कम्पेते । कृधिति ह्रस्वनाम [निघ० ३.
२.] । कीदृश्या अस्याः अङ्गुभेद्याः अङ्गु भगं भेद्यं विदार्य यस्याः सा अङ्गुभेदी त-
स्याः अङ्गुर्भिद्यते यस्या वा ॥ २८ ॥

यदेवासी ललामगुं प्र विष्टीमिन्माविषुः ।

सकथ्ना देदिश्यते नारी सत्यस्यान्निभुवो यथा ॥ २९ ॥

परिवृक्ता होतारमाह । यत् यदा देवासः देवाः दीव्यन्ति क्रीडन्ति देवा हो-
त्रादय ऋविज्ञो ललामगुं लिङ्गं प्र आविषुः योनौ प्रवेशयन्ति । अथ रक्षे गतौ
कालौ तृप्तौ प्रीतौ द्युतौ श्रुतौ प्राप्तौ श्लेषोऽर्पणे वेशे भागे वृद्धौ ग्रहे बधे
इत्युक्तेरत्रावधातुः प्रवेशनार्थः लुङ् हन्दसि लुङ्ङिठ इति [पा० ३. ४. ६.] वर्तमाने
लुङ् व्यवहृताश्चेति [पा० १. ४. ८२.] प्रोपसर्गेण व्यवधानम् । ललामिति सुखनाम
ललाम सुखं गच्छति प्राप्नोति ललामगुः शिश्रः यदा ललाम पुण्ड्रं गच्छति ल-
लामगुः लिङ्गं योनिं प्रविशदुत्थितं पुण्ड्राकारं (11.) भवतीत्यर्थः । कीदृशं ल-
लामगुं विष्टीमिन् ष्टीम क्लेदे विशेषेण स्तीमनं क्लेदनं विष्टीमः घञप्रत्ययः वि-
ष्टीमः क्लेदोऽस्यास्ति विष्टीमी तम् अत इनिठनाविति [पा० ५. २. ११५.] अस्त्यर्थे
इनिप्रत्ययः शिश्रस्य योनिप्रवेशे क्लेदनं भवतीत्यर्थः । यदा देवाः शिश्रक्रीडिनो
भवन्तो ललामगुं योनौ प्रवेशयन्ति तदा नारी सकथ्ना ऊरुणा ऊरुभ्यां देदिश्यते